

nenterne ere Aktionærer, ligesom Aktieudbyttet næsten altid statutmæssig er begrænset til en rimelig Rente. I de mindre Byer og i Landdistrikterne er Bestyrelsen i Reglen et ulønnet Tillidshverv eller i ethvert Fald overtages den mod saa liden Betaling, at det omtrent er at regne som gratis udført Arbejde. Paa Grund af dette Bræg af Almennyttighed og af Gensidighed er der ogsaa paa mange andre Maader f. Eks. ved billige Leverancer af Tømmer til Stolper, ved Tilladelse til gratis Benyttelse af Grund og Høstager til Viniefæster osv. ydet en ikke ubetydelig Hjælp, som har medvirket til at skaffe Telefonen til saa billig Pris. Og først og fremmest ligger vel Aarsagen til Prisbilligheden i den Omstændighed, at det er Telefonabonnenterne selv, som styrer med den og kontrollerer Udgifterne.

Paa denne Maade har Telefonen hos os erholdt en Udbredelse i Forhold til Indbyggertallet, som intet andet Sted, naar undtages Sverige, hvor den ogsaa har faaet udvikle sig paa lignende Maade.

I begge Lande vil formentlig Forholdstallet for den interurbane Trafik lige over for den lokale blive lavere og lavere med hver Tid, som gaar, fordi de Forretninger, der væsentlig benytter den interurbane Telefon, for det meste allerede har faaet, medens Tilvæksten af ny Abonnenter sker overvejende blandt de Klasser, som kun har Brug for den lokale Telefon og ikke for den intrurbane.

Dette Syn paa Telefonvæsenets Fremtid og paa det Maal, som Telefonen i hver Fald hos os hidindtil har udviklet sig henimod, er for saa vidt ikke almindelig anerkendt, som der oftere fra ledende Hold i andre Lande er fremkommet Udtalelser om, at Telefonen kun er et Meddelelsesmiddel for den egentlige Forretningsverden. Men denne Opfatning kan jeg, som anført, ikke dele, især efter Erfaringerne om den store Betydning, som Lokaltelefonen allerede har faaet i vort Land. Jaar Telefonen fremdeles udvikle sig som hidtil, vil den utvivlsomt inden saa Ar saa en overordentlig Betydning som et lokalt Meddelelsesmiddel inden de enkelte Distrikter og Byer samt mellem hver enkelt By og dens nærmeste Omland.

Men skal Telefonen naa dette Maal, saa antager jeg, at Lokaltelefonen fremdeles bør faa udvikle sig under lignende fri Omstændigheder, som hidtil har vist sig saa gunstig for dens Udbredelse. Saafremt Telefonen fra dens første Fremkomst havde været underlagt et Statsmonopol, saaledes som Tilfældet har været i Tyskland, saa har jeg liden Tvivl om, at Forholdet her vilde være noget lignende som der, nemlig at man vilde haft et højere Kontingent end nu og derfor Telefon væsentlig kun i de større Byer, medens man i Landdistrikterne kun vilde haft Telefoner, som de i Valders og Gudbrandsdalen, nemlig uden Lokalnet. Og skal Staten fra nu af overtage Telefonanlægene og for Fremtiden forestaa deres Drift og videre Udvikling, saa antager jeg, at Resultatet før eller senere vil blive en Hensky paa Udviklingen af Lokaltelefonen, idet jeg tror, at den af de interesserede paa hvert enkelt Sted ledede Styrelse af Lokaltelefonen ikke alene med Hensyn til Bæretagelse af de lokale Interesser, men ogsaa med Hensyn til Prisbillighed og Initiativtagen vil være den af Staten administrerede Styrelse fuldstændig overlegen.